

Ewa Czaplicka

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn | Wydział Teologii
ORCID: 0000-0001-8777-4946, e-mail: ewa.czaplicka@uwm.edu.pl

TAJEMNICA WCIELENIA I ODKUPIENIA CHRYSYTA W MISTYCZNYM DOŚWIADCZENIU ŚW. FAUSTYNY KOWALSKIEJ¹

Streszczenie

Autorka artykułu analizuje tajemnicę wcielenia i odkupienia Chrystusa w świetle przesłania Pisma Świętego oraz mistycznych doświadczeń św. Faustyny Kowalskiej. Boże miłosierdzie, będące fundamentem wiary, objawia się w pełni poprzez życie, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa. W Biblii te wydarzenia przedstawiane są jako realizacja odwiecznego planu Bożego zbawienia, mającego na celu przywrócenie człowieka do jedności z Ojcem. Mistyczne doświadczenia św. Faustyny, zapisane w jej *Dzienniczku*, pogłębiają zrozumienie biblijnego przesłania o miłosierdziu. Porównanie obu źródeł pozwala dostrzec ich pełną spójność, szczególnie w odniesieniu do miłości Boga wobec grzeszników oraz znaczenia Chrystusowej ofiary krzyżowej. Opracowanie wskazuje, że wizje św. Faustyny mogą stanowić wyjątkowy komentarz do Pisma Świętego, ułatwiający współczesnym wiernym głębsze odkrywanie miłosiernej miłości Boga.

Słowa kluczowe: miłosierdzie Boże, św. Faustyna Kowalska, tajemnica wcielenia, tajemnica odkupienia

¹ W artykule zostały wykorzystane fragmenty pracy doktorskiej autorki *Oрудzie miłosierdzia Bożego w objawieniach s. Faustyny Kowalskiej na tle jego koncepcji w Biblii*, napisanej pod kierunkiem ks. dra hab. Zdzisława Żywicy, prof. UWM, obronionej na Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Abstract

THE MYSTERY OF CHRIST'S INCARNATION AND REDEMPTION IN THE MYSTICAL EXPERIENCE OF ST. FAUSTINA KOWALSKA

The author of the article examines the mystery of the Incarnation and Redemption of Christ in light of the message of Scripture and the mystical experiences of St. Faustina Kowalska. Divine Mercy, as the foundation of faith, is fully revealed through the life, death, and resurrection of Christ. In the Bible, these events are portrayed as the fulfillment of God's eternal plan of salvation, aimed at restoring humanity to communion with the Father. The mystical experiences of St. Faustina, recorded in her *Diary*, deepen the understanding of the biblical message of Mercy. A comparison of these two sources reveals their complete coherence, particularly regarding God's love for sinners and the significance of Christ's sacrificial death on the cross. The study suggests that St. Faustina's visions may serve as a unique commentary on Scripture, helping contemporary believers to more profoundly discover God's merciful love.

Keywords: Divine Mercy, St Faustina Kowalska, mystery of the Incarnation, mystery of Redemption

Wstęp

Pismo Święte stanowi dla wierzącego fundament poznania Boga i tajemnicy Jego miłosierdzia. Historia zbawienia przedstawia Bożą miłość wobec kruchej i grzesznej ludzkości. Każdy fragment tego świętego tekstu ukazuje obraz miłosiernego Ojca, który zawsze wychodzi naprzeciw ludzkości. Aby umożliwić człowiekowi głębszą relację z Bogiem, Stwórca realizuje swój plan miłości zapowiedziany w Starym Testamencie. Już wówczas złożył On ludziom obietnicę wyzwolenia ich z mocy śmierci, przywracając ludzkości utracone z Nim życie w pełni miłości. Zapowiadał również, że wyzwolenia dokona Mesjasz. Każdorazowo, gdy pojawiała się postać uznawana za wyjątkową, w Narodzie Wybranym odżywało oczekiwanie spełnienia tej obietnicy. W Nowym Testamencie tajemnica wcielenia Syna Bożego i dzieło odkupienia stanowią realizację złożonych przez Ojca obietnic. Dlatego też Jezus całym swoim życiem pragnął objawić grzesznej ludzkości oblicze Ojca pełne miłości względem niej. Nie tylko Nowy Testament zawiera naukę Jezusa o miłosierdziu Ojca, lecz także *Dzienniczek* św. Faustyny przekazuje to przesłanie. Spisane przez nią mistyczne doświadczenia i rozmowy z Mistrzem tworzą pełną opowieść o miłosierdziu Ojca wobec grzesznej ludzkości.

Artykuł porównuje treść orędzia o Bożym miłosierdziu, ukazanego w tajemnicy wcielenia i odkupienia Syna Bożego na kartach Pisma Świętego, z przesłaniem przekazanym siostrze Faustynie. Zestawienie obu źródeł pozwala odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób przesłanie zawarte w *Dzienniczku* Faustyny jest zgodne z objawieniem biblijnym. Artykuł został podzielony na dwie zasadnicze części. Pierwsza odnosi się do tajemnicy wcielenia i odkupienia w biblijnym ujęciu. Druga część koncentruje się na analizie mistycznych

doświadczeń św. Faustyny, a jej słowa zapisane w *Dzienniczku* potwierdzają, że: „Największą miłość i przepaść miłosierdzia poznaję we Wcieleniu Słowa, w Jego odkupieniu; (...) ten przymiot jest największy w Bogu”².

1. Wcielenie Syna Bożego jako wyraz miłości Boga do człowieka

Biblijna historia zbawienia przedstawia Boga jako źródło i uosobienie miłosierdzia. Choć niektóre fragmenty Pisma Świętego ukazują Go jako gniewnego lub karzącego, taki obraz wynika z ludzkich ograniczeń w postrzeganiu Stwórcy. Często bowiem Boże działanie, pełne miłości i troski, jest przez ludzi błędnie odbierane jako gniew lub surowość. A przecież Bóg jest niezmienny w swoich relacjach i postawie względem człowieka. Grzech nie jest dla Boga powodem zgorznienia. Wobec ludzkiej słabości Stwórcy okazuje cierpliwość i łaskawość. Z tego względu Bóg przewidział dla grzesznika Słowo, które stało się ciałem, aby w pełni zrealizować plan zbawienia, będący wyrazem Bożej miłości. Św. Jan w Prologu w wymowny sposób zawarł najgłębszą tajemnicę wiary: „Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga i Bogiem było Słowo. (...) Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas”³. Pierwotnie mogłoby się wydawać, że Ewangelista nie wskazuje tu nikogo konkretnie z imienia i może to stanowić pewną niejasność w interpretacji tego tekstu. Lecz Słowo – to Syn Boży, w którym Bóg Ojciec odsłonił swoją miłosierną miłość zarówno w stworzeniu, jak i w przybraniu istot rozumnych za dzieci Boże. To usynowienie każdego człowieka dokonało się przez Jezusa, Syna Bożego, przez Jego wcielenie oraz odkupienie⁴. Słowa te podkreślają, że przyjście Chrystusa na świat nie było przypadkową reakcją na grzech człowieka, lecz świadomym wyrazem Bożej woli zbawienia, obejmującej całą historię stworzenia. W ten sposób Ojciec przekracza „niewzruszoną dotąd granicę, której nie wznosi tylko ludzki grzech, ale również powołana przez Boga do istnienia natura człowieka”⁵. Poprzez akt ten do pewnego stopnia odsłania się Jego tajemnica. Na tyle dostatecznie, by człowiek za sprawą wcielenia zdołał odkryć podstawę działania Stwórcy względem siebie⁶. Wcielenie to nowy akt stwórczy Boga, w którym Jezus łączy w sobie podobieństwo do Ojca i pełne z Nim zjednoczenie. Powstaje przy tym szczególna – synowska – relacja. Dzięki temu Chrystus w pełni ukazuje oblicze Ojca, objawiając Jego miłość i miłosierdzie. Nade wszystko wprowadza człowieka w relację miłości z Ojcem, ukazując jej prawdziwą głębię. Przez swoje wcielenie Jezus ukazuje również naturę samego człowieka, który ma trudność ze zrozumieniem istoty Ojcowskiej miłości

2 Faustyna Kowalska, *Dzienniczek. Miłosierdzie Boże w duszy mojej* (Warszawa: Wydawnictwo Księży Marianów, 1993), nr 108. Dalej stosowany będzie skrót Dz. i numer oznaczający boczną paginację.

3 J 1,1–4,14.

4 Michał Sopoćko, *Miłosierdzie Boga w dziełach Jego*, t. 3 (Białystok: Kuria Metropolitalna Wydział Duszpasterstwa, 2008), 17.

5 Edward Sienkiewicz, *Miłość, która odsłania się w miłosierdziu* (Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2018), 51.

6 Edward Sienkiewicz, „Miłosierdzie Boże w pełni objawione i realizowane w Jezusie Chrystusie”, *Teologia w Polsce* 10, 2 (2016): 29.

i nie potrafi otworzyć się na ten dar. „Wielką przeszkodą wejścia w relację z kochającym i przebacającym Bogiem jest również nieznamość człowieka, tego, kim jest w swojej bytowej strukturze, w swoim początku i ostatecznym celu, przede wszystkim jednak w swojej relacji do Ojca, w którą wprowadza byt ludzki Jego Jednorodzony Syn”⁷. Miłujący Bóg w Jezusie dokonuje pełnego i rzeczywistego aktu przebaczenia i pojednania. Oddzielenie miłosierdzia od Ojca prowadzi do niepełnego rozumienia Jego istoty, a tym samym do niewłaściwego postrzegania Go. Prawdziwa siła miłosierdzia może być poznana i rozumiana jedynie w Chrystusie, który jest zarówno prawdziwym Bogiem, jak i prawdziwym człowiekiem.

Starotestamentalne Przymierze było wyrazem objawienia wierności, sprawiedliwości i miłości Boga poprzez udzielone zobowiązania oraz przekazane prawo. Tymczasem jedynie w Chrystusie wypełnia się przyrzeczenie w sposób najpełniejszy. W Nim prawo osiągnęło swoją pełnię, będąc jednocześnie doskonałym prawem wolności. Niektóre obietnice złożone przez JHWH w Przymierzu z Abrahamem zostały urzeczywistnione w dziejach jeszcze przed przyjściem Jezusa. Warto przypomnieć choćby np. potomstwo hebrajskiego Patriarchy, powołanie Narodu Wybranego, wyzwolenie ich z niewoli egipskiej czy prowadzenie do Ziemi Obiecanej. Ale to właśnie w tajemnicy wcielenia Syna Bożego wypełniła się obietnica w odniesieniu do powszechnego zbawienia. Innymi słowy, jedynie przez Chrystusa i w Chrystusie mogą się urzeczywistnić słowa JHWH wypowiedziane do Abrahama: „Wszystkie ludy ziemi będą sobie życzyć szczęścia [takiego, jakie jest udziałem] twego potomstwa, dlatego że usłuchałeś mego rozkazu”⁸. Natomiast św. Paweł powie, że zbawienie (szczęście) wszystkich ludzi będzie uwarunkowane całkowitym oddaniem się Chrystusowi, który jest potomkiem Abrahama⁹.

Przyjście Chrystusa na świat stanowi decydujące wydarzenie w całej historii. Wszystko, co miało miejsce przedtem, było ukierunkowane na Chrystusa i w Nim znajduje swój pełny sens. Podobnie przeszłe wydarzenia mają swoje znaczenie i wartość tylko w odniesieniu do Pana życia i śmierci, to jest Chrystusa. Wcielenie Syna Bożego to zatem wcielenie boskiej wieczności w ludzkim czasie, dzięki czemu realizuje się wymiar transcendentny¹⁰. Chrystus jest bowiem fundamentem zarówno przeszłości jak i przyszłości, gdyż jest w rzeczywistości „Alfą i Omegą”, „Początkiem i Końcem”¹¹.

Narodziny Syna Bożego zakończyły czas starotestamentalnych zapowiedzi. Ewangeliści, którzy z wielkim zdumieniem i radością odkrywali te prawdy, wielokrotnie je potwierdzają. Natchnieni autorzy podkreślają jednak, że największym znakiem Chrystusa jest Jego Zmartwychwstanie, które stanowi najwyższy przejaw miłości Ojca do Syna oraz do całej ludzkości. Wypowiedziane przez Symeona słowa nabierają szczególnego znaczenia, gdy ujrzał on przyniesione do świątyni Dziecię: „«Teraz, o Władco, pozwól odejść

7 Sienkiewicz, *Miłość, która odstania się w miłosierdziu*, 48.

8 Rdz 22,18.

9 Ga 3,16. Zobacz też: Ga 3,26–29.

10 Włodzimierz Wołyniec, „Chrystus, Słowo Wcielone, pełnia objawienia”, *Wrocławski Przegląd Teologiczny* 4, 2 (1996): 131.

11 Ap 21,6.

śludze Twemu w pokoju, według Twojego słowa. Bo moje oczy ujrzały Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich narodów: światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela»¹².

Księgi natchnione od samego początku ukazują relację, w której grzeszny człowiek zmagą się z lękiem przed Bogiem i spotkaniem z Nim. Perspektywa kary zesłanej przez Stwórcę skłaniała ludzi do przyjęcia postawy obronnej, co znajduje odzwierciedlenie w słowach faryzeusza w świątyni¹³. Boskie wcielenie odsłania grzesznikowi prawdę, że to człowieczeństwo Chrystusa stanowi drogę do spotkania z Bogiem, a nie – jak mogłoby się wydawać – Jego moc, potęga czy siła. Dlatego Bóg, przybierając postać dziecka, objawił swoją czułość, troskę i pełnię bezpieczeństwa. Uniżenie Syna Bożego to wielki dar, który – jak się później okaże – przyniesie zbawienie nie tylko Narodowi Wybranemu, lecz wszystkim narodom ziemi. Jezus nie przyszedł tylko do tych, którzy Go oczekiwali i byli sprawiedliwi, ale także do tych, którzy Go nie znali i nie spodziewali się Jego przyjścia. Jezus nie szuka ludzkiej wdzięczności, lecz ukazuje Miłosierdzie Ojca. Wcielenie stanowi apogeum Bożej miłości. On „miłuje swój lud bardziej niż oblubieniec swoją oblubienicę; miłość ta będzie zwyciężać nawet największe niewierności, aż do udzielenia najcenniejszego daru”¹⁴. Ogromna miłość Boga do człowieka objawia się w Chrystusie, aby każdy mógł przez Niego otrzymać życie wieczne¹⁵. Wynika ona z pełni wolności działania i jest twórcza w każdej indywidualnej kolejności losu, nadając tym samym niezwykłą wartość życiu człowieka. Bóg w swoim Synu daje grzesznikowi nie tylko przykazanie, ale i przykład miłości. Ojciec postanowił, zgodnie ze swoim wewnętrznym porządkiem objawiania się, aby był widziany i poznawany w Chrystusie. W Synu objawia się Jego wola oraz zamysł¹⁶. Św. Jan w swojej Ewangelii dokonuje wymownego porównania, odnosząc działalność Jezusa do Słowa, Światłości i Życia, pisząc: „Podczas gdy Prawo zostało nadane przez Mojżesza, łaska i prawda przyszły przez Jezusa Chrystusa”¹⁷.

Wcielony *Logos* przyszedł na świat w ludzkiej naturze, aby zburzyć mury powstałe na skutek grzechu. Pragnął także zmienić w oczach wiernych często błędne postrzeganie Boga Ojca. Dlatego też, odnosząc się do przekonania o ojcostwie JHWH w czasach starotestamentalnych, zdecydowanie stwierdzał: „Nikogo też na ziemi nie nazywajcie waszym ojcem; jeden bowiem jest Ojciec wasz, Ten w niebie”¹⁸. Pamiętając, że „to, co nie ma precedensu w historii i co należy do istoty misji Jezusa Chrystusa, to prawda o Bogu, który jest dla Jezusa Ojcem w takim sensie, w jakim nie jest On Ojcem dla nikogo. Bóg jest dla Jezusa Ojcem, który rodzi Go od wieków jako równego sobie pod względem natury”¹⁹.

12 Łk 2,28–32.

13 Łk 18,9–14.

14 *Katechizm Kościoła Katolickiego* (Poznań: Pallottinum, 1994), nr 219.

15 1 J 4,14. Zobacz też: 1 J 3,5, J 3,16, 1 J 4,9.

16 Paweł Liszka, „Bóg – Miłość Trójjedyna źródłem i celem człowieka”, *Symposium* 7, 2 (2003): 123–124.

17 J 1,17.

18 Mt 23,9.

19 Roman Forycki, „Podstawy kultu Boga Ojca”, w: *„Abyście znali Ojca Waszego. Wierzę w Boga Ojca Wszemogącego”*, red. Maria Dąbrowska (Poznań: Pallottinum, 1999), 42.

Natchnieni Duchem Świętym ewangeliści ukazali Boga w pełni Jego miłości i miłosierdzia w sposób dogłębny. Podkreślają, że jest On troskliwym Ojcem, który przenika ludzkie serca²⁰, zna ich potrzeby²¹, jest doskonały²² oraz obdarza każdego swoją dobrocią²³. Również Jezus, posługując się przypowieściami, przybliżył słuchaczom Jego obraz jako Ojca pełnego łaski i współczucia²⁴. Świadczą o tym biblijne historie, takie jak opowieści o powrocie syna marnotrawnego, samarytaninie, zagubionej owcy czy drachmie. Każda z tych przypowieści w odmienny sposób, ale równie wyraźnie, ukazuje miłosierne oblicze Ojca. Syn Boży dostrzega bowiem, że człowiek wielokrotnie koncentruje się na sobie, pragnie zaspokajać swoje materialne potrzeby i nie buduje więzi miłości. Grzesznik dostrzega dar Ojca, ale nie dostrzega Jego miłości. W rzeczywistości nauka Jezusa z Nazaretu jest drogą i bramą do wiecznej uczyty. „Bóg w zjednoczonym z ludzką naturą Synu jest autorem, ale i uczestnikiem dramatu miłości–cierpienia z powodu grzechu człowieka i zwycięstwa nad nim w zmartwychwstaniu. Z powodu grzechu człowieka nie wycofuje swojej miłości do świata, czego ostatecznym dowodem – daleko wychodzącym poza zawarte z narodem wybranym Przymierze – jest wcielenie Syna, ale reaguje na ten grzech z «powodu» swojej miłości. Bóg, dając nam swojego Syna, daje nam po prostu wszystko”²⁵.

2. Misja odkupienia świata realizacją Bożych zamierzeń

Teksty Starego Testamentu zawierają prorocтва zapowiadające mękę i śmierć Mesjasza. Czy odkupienie mogło dokonać się inaczej? To pytanie traci sens wobec biblijnych zapowiedzi i ich nowotestamentowego wypełnienia, które jednoznacznie wskazują na konieczność ofiary krzyżowej²⁶. W zwiastunach męki i zmartwychwstania Jezus ukazuje prawdę, że to człowiek, z powodu grzechu, zasługuje na śmierć. Jednak nikt nie jest w stanie udźwignąć tak ogromnej odpowiedzialności. Miłość Boga sprawiła, że Jego Jednorodzony Syn stał się człowiekiem, aby wziąć na siebie ciężar ludzkiego grzechu. Zatem ofiara krzyża, stając się źródłem nowego życia dla człowieka, otwiera drogę do Bożego miłosierdzia. Warto podkreślić, że dobrowolne poświęcenie Jezusa stanowi wyjątkowy znak miłosiernej miłości Ojca, która swoją mocą pokonuje nawet śmierć. W rzeczywistości znaczenie zbawcze przypisane jest nie samej śmierci, lecz odwiecznej Bożej miłości do stworzenia. Chrystus, poprzez akt odkupienia, nie tylko spłaca dług zaciągnięty przez człowieka, ale również naprawia wyrządzone zło i odnawia miłość w sercu grzesznika²⁷.

20 Mt 6,4. Zobacz też: Mt 6,6; Mt 6,18.

21 Mt 6,32.

22 Mt 5,48.

23 Mt 5,45.

24 Jan Jachim, „Biblia o Bogu Ojcu”, *Łódzkie Studia Teologiczne* 9 (2000): 211–212.

25 Sienkiewicz, *Miłosierdzie Boże w pełni objawione i zrealizowane w Jezusie Chrystusie*, 36.

26 Rafał Wilk, „Czy możliwe było odkupienie człowieka bez śmierci krzyżowej Jezusa?”, *Collectanea Theologica* 87, 2 (2017): 37; Czesław Rychlicki, „Pewność odkupienia i nadzieja zbawienia”, *Studia Płockie* 42 (2014): 75–89.

27 Liszka, *Bóg–Miłość Trójjedyna źródłem i celem człowieka*, 124.

Wartość zbawienia opiera się przede wszystkim na miłości w jej najczystszej postaci. Syn Boży, będąc solidarnym z grzesznymi, nie tylko zmienia ich dotychczasową sytuację, ale również przeobraża ich nastawienie i relację do Boga. Chrystus w swojej śmierci i zmartwychwstaniu odsłania również nierozdzielną jedność. To rzeczywistość ściśle złączona, dopełniona wielkim bólem i cierpieniem. Pamiętając o tym, miłość oznacza dawanie drugiemu tego, co najlepsze, czyli samego siebie, aż do całkowitego zatracenia się. Podobnie jest w przypadku Boga, który zaprasza człowieka do swojej miłości i tajemnicy swojego życia. Boże miłosierdzie nie boi się śmierci i nie unika jej ze względu na człowieka. Jezus nie uchronił się od cierpienia ani śmierci. Swoją postawą ukazał wszystkim, że jedynie miłosierdzie Ojca, a nie przemoc, może ocalić. Z perspektywy człowieka chwila śmierci oznacza zakończenie jego ziemskiej historii. Jezus zmartwychwstał, udowadniając, że śmierć nie może przewyciężyć Bożej miłości. Jego ukazanie się w Wieczerniku potwierdziło prawdę o wypełnieniu się starotestamentalnych zapowiedzi. Przyszedł ponownie nie po to, by osądzać lub wypominać grzechy, ale by przynieść ludzkości pokój oraz zwycięstwo miłosiernej miłości²⁸. Dobrym podsumowaniem tego są słowa św. Pawła w Liście do Koryntian, w którym pisze: „Wszystko zaś to pochodzi od Boga, który pojednał nas z sobą przez Chrystusa i zlecił nam posługę jednania. Albowiem w Chrystusie Bóg jednał z sobą świat, nie poczytując ludziom ich grzechów, nam zaś przekazując słowo jednania”²⁹.

3. Chrystus – wcielone miłosierdzie Boże w przekazie św. Faustyny

Analiza tekstów Pisma Świętego i *Dzienniczka* św. Faustyny ujawnia istotne analogie dotyczące Jezusa i Jego zbawczej misji. Szczególnie podkreślone zostają dwa aspekty: wcielone miłosierdzie oraz miłosierny Odkupiciel. Karty Ewangelii w pełni ukazują objawienie Bożego miłosierdzia we wcieleniu Odwiecznego Słowa, które „staje się w Chrystusie i przez Chrystusa szczególnie «widzialny» Bóg w swoim miłosierdziu”³⁰. W *Dzienniczku* św. Faustyny wielokrotnie można dostrzec jej nawiązania do tego aktu, poprzez który jest widoczny miłosierny gest Boga wobec człowieka. Innymi słowy, wielkie miłosierdzie Stwórcy zawiera się w tajemnicy wcielenia Chrystusa. W początkowych fragmentach *Dzienniczka* Jezus zwraca się do Faustyny podkreślając, że to przez Jego wcielenie ludzkość poznaje największy z Jego przymiotów, gdyż „przez Słowo Wcielone daję poznać przepaść Miłosierdzia Mojego”³¹. W rzeczywistości staje się On największym przejawem Bożego miłosierdzia, udzielając przy tym Faustynie „wiele światła poznania

28 Mariusz Ciunel, Emanuela Gemza, *Miłosierdzie Boże w Biblii i „Dzienniczku” św. Faustyny* (Kraków: Wydawnictwo Misericordia Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, 2020), 221–222.

29 2 Kor 5,18–19.

30 Jan Paweł II, „Encyklika «Dives in Misericordia»”, nr 2, dostęp 19.05.2022, http://www.vatican.va/content/john-paul-ii/pl/encyclicals/documents/hf_jp-ii_enc_30111980_dives-in-misericordia.html (dalej DiM).

31 Dz. nr 88.

Jego przymiotów. Największą miłość i przepaść miłosierdzia poznaję we wcieleniu Słowa, w Jego odkupieniu, i tu poznałam, że ten przymiot jest największy w Bogu”³².

Dzięki łasce duchowego poznania przymiotów Bożych – świętości, sprawiedliwości, miłości i miłosierdzia – często rozważała prawdę o Bogu przybliżającym się do człowieka poprzez przyjęcie ludzkiej natury. Kontemplowała wcielenie Boże podczas modlitwy różańcowej lub lektury Pisma Świętego³³. Podczas jednego z takich doświadczeń Jezus objawił się jej w postaci Dziecięcia, w pełni swojego piękna, radości i prostoty serca³⁴. Syn Boży, stając się człowiekiem, pokazał, że Bóg zaprasza nas do pokory i prostoty ducha – fundamentów prawdziwej relacji z Nim³⁵. Chrystus wywołuje u św. Faustyny uczucie wewnętrznego szczęścia. Dzięki temu pogłębia się jej relacja z Boskim Mistrzem, co pozwala jej uczyć się cichości serca, pokory, ufności oraz znoszenia wszelkich trudów życia. W efekcie zyskuje duchową błogość i nadzieję na przyszłe spotkanie z Jezusem – jej umiłowanym Oblubieńcem³⁶. Można odnieść wrażenie, że Apostołka Bożego Miłosierdzia była zdumiona darem, jakim jest Słowo Wcielone, wyrażając to w następujących słowach: „Panie, zalewa mi serce zdumienie, że Ty, Pan absolutny, nikogo nie potrzebujesz, a jednak z czystej miłości tak się zniżasz do nas. Nigdy nie mogę wyjść ze zdumienia, kiedy Pan wchodzi w tak ścisłą zażyłość ze swoim stworzeniem”³⁷.

Siostra Faustyna wielokrotnie chwaliła Ojca za dar wcielenia. Dzięki niemu *Logos* – odwieczny Syn Boży – staje się wcielonym miłosierdziem poprzez działanie Ducha Świętego w łonie Matki Boskiej. Kontemplacja tej niezwyklej tajemnicy budziła w niej pragnienie zrozumienia, dlaczego Jednorodzony Syn, będąc Bogiem, z własnej woli uniżył się i przyjął postać sługi, ograniczając siebie, stając się podobnym do ludzi we wszystkim, oprócz grzechu?³⁸ Zasadne staje się zatem postawienie kolejnego pytania: czy w tym akcie Chrystus czegoś się pozbawił? Otóż to uniżenie nie oznacza utraty boskości – przeciwnie, jest wyrazem Jego wolnej decyzji oraz nieskończonej miłości do człowieka³⁹. Nie można więc postrzegać Boga jako kogoś uległego, gdyż On „wywyższa nas aż do Bóstwa Swego. Jedynie kieruje się miłością i niezgłębionym miłosierdziem”⁴⁰. Ze słów tych

32 Dz. nr 180.

33 „Dwa dni przed świętami czytano w refektarzu te słowa: «jutro Narodzenie Jezusa Chrystusa wedle ciała» – w tych słowach duszę moją przeszyło światło i miłość Boża, głębiej poznałam Tajemnicę Wcielenia. Jak wielkie miłosierdzie Boże zawiera się w Tajemnicy Wcielenia Syna Bożego”, Dz. nr 1433. Zobacz też: Dz. nr 332.

34 „Wtem słyszę w duszy głos: «rozmyślaj tajemnice Wcielenia». I nagle zjawilo się przede mną Dziecię Jezus promieniujące pięknością”, Dz. nr 332.

35 Marek Jodko, „Encyklika «Dives in Misericordia» w kontekście «Dzienniczka» św. Faustyny Kowalskiej”, *Łódzkie Studia Teologiczne* 24, 4 (2015): 36.

36 „Bądź uwielbiony miłosierny Boże, Żeś się zniżyć raczył z niebios na tę ziemię”, Dz. nr 1746. Zobacz też: Dz. nr 1746, Dz. nr 1584, Dz. nr 949.

37 Dz. nr 1523. Zobacz też: Dz. nr 1745, Dz. nr 1746.

38 Hbr 4,15.

39 „Choć mała Dziecina, jednak majestat Jego przenikał moją duszę. Głęboko przeniknęła mnie ta tajemnica, to wielkie uniżenie się Boga, to niepojęte wyniszczenie Jego. (...) O, my nigdy nie pojmiemy tego wielkiego uniżenia się Boga”, Dz. nr 182.

40 Dz. nr 1172. Zobacz też: Dz. nr 1745.

jasno wynika, że uniżenie się Syna Bożego jest konsekwencją Jego wolnej i tajemniczej decyzji, niepojętej dla człowieka. Należy pamiętać, że Chrystus sam się uniżył, a nie został upokorzony. W przeciwnym razie kwestia ta dotyczyłaby Jego wywyższenia, które dokonałby Bóg, a nie On sam⁴¹. W tajemnicy wcielenia życie człowieka zostało jeszcze głębiej zjednoczone z Bogiem, poprzez pełniejsze zespolenie z życiem Syna Bożego, który przyjął ludzką naturę, aby dokonać dzieła zbawienia. Św. Faustyna dostrzegła w tym akcie „największą Miłość i przepaść Miłosierdzia”⁴². Zastanawiające jest, skąd u niej tak głębokie przeświadczenie? Otóż analiza *Dzienniczka* pozwala stwierdzić, że tym, co wznosi się ponad inne dary i łaski, jest ofiara Boga z samego siebie⁴³. Dzięki swojej boskiej i ludzkiej naturze Syn Boży jest bliski człowiekowi. Rozumie jego cierpienie, słabości, wady i skłonności do grzechu. Wszystko to wynika z Jego zapewnienia, które przekazał siostrze Faustynie: „bo jestem Bogiem–Człowiekiem”⁴⁴.

4. Tajemnica Krzyża w mistycznych doświadczeniach św. Faustyny

Innym aspektem Bożego uniżenia, ukazującym Jego wielką miłość do człowieka i nawiązującym do biblijnych wydarzeń, jest ofiara krzyżowa. Życie Jezusa było ukierunkowane na realizację biblijnych proctw, które znalazły swoją kulminację w krzyżu – centralnym punkcie Jego zbawczej misji⁴⁵. Refleksja nad Misterium Paschalnym skłania do pytania: czy odkupienie ludzkości mogło dokonać się w inny sposób niż przez śmierć krzyżową Syna Bożego? Kościół naucza, że Bóg w swojej mądrości wybrał właśnie krzyż jako doskonały wyraz miłości i miłosierdzia. Siostra Faustyna, doświadczając bliskiej relacji z Boskim Mistrzem, dostrzegła w Nim cierpiącego Zbawiciela, który przez swoje męczeństwo objawia Boże miłosierdzie. Jednak to nie były jedyne jej doświadczenia, ponieważ miała także zdolność współodczuwania bólu męki Jezusa poprzez wewnętrzne stygmaty. Wszystko to miało służyć głębszemu poznaniu Bożej miłości przez mistyczkę. Faustyna odnajdywała sens i cel swojego życia w udręce jednoczącej ją z cierpieniem Chrystusa. Była przekonana, że życie człowieka zyskuje prawdziwą wartość, gdy zostaje w pełni powierzone Bogu⁴⁶. Jednak jaki jest sens Jego cierpienia? Odpowiedź na to pytanie wydaje się prosta, ale jest trudna do pełnego zrozumienia. Odkupienie zawiera w sobie całą pełnię objawienia miłosierdzia. Zatem Misterium Paschalne oznacza ostateczny punkt

41 Piotr Łabuda, „Wcielenie jako uniżenie Chrystusa”, dostęp 12.04.2022, https://biblia.wiara.pl/files/16/01/10/458966_Q8jO_jako20uniC5BCenie20Chrystusa.pdf.

42 Dz. nr 180.

43 „Jezu Chryste, prawdziwy Boże i prawdziwy Człowiecze. Serce mi drży z radości widząc jak Bóg jest dobry dla nas ludzi tak nędznych i niewdzięcznych, a jako dowód swej miłości, daje nam niepojęty dar, to jest sam Siebie w Osobie Syna Swego. (...) O ludzkości, czemu tak mało myślisz o tym, że Bóg jest prawdziwie pośród nas”, Dz. nr 1584.

44 Dz. nr 797. Zobacz też: Dz. nr 318, Dz. nr 921, Dz. nr 1489.

45 Jodko, „Encyklika «Dives in Misericordia» w kontekście «Dzienniczka» św. Faustyny Kowalskiej”, 39.

46 Wojciech Nowacki, Zdzisław Zyśk, „Zbawcza wartość cierpienia w doświadczeniu Świętej Faustyny Kowalskiej”, *Studia Teologiczne: Białystok, Drohiczyń, Łomża* 18 (2000): 72.

tego objawienia i urzeczywistnienia miłosierdzia. Jest ono zdolne nie tylko usprawiedliwić człowieka, ale również przywrócić sprawiedliwość w sensie zbawczego ładu, jaki Bóg zamierzył od początku w człowieku, a przez człowieka na ziemi⁴⁷. Św. Faustyna również odnosi się bezpośrednio do tej kwestii, dając jasną odpowiedź: „Boże któryś jednym słowem mógł zbawić światów tysiące, jedno westchnienie Jezusa uczyniłoby sprawiedliwości Twojej zadość, ale Ty, o Jezu, sam podjąłeś tak straszną mękę za nas jedynie z miłości. Sprawiedliwość Ojca Twego, byłaby prześlągana jednym westchnieniem Twoim, a wszystkie wyniszczenia Twoje, są jedynie dziełem miłosierdzia Twego i niepojętej miłości. Ty, o Panie, odchodząc z tej ziemi, chciałeś pozostać z nami i pozostawiłeś sam siebie w Sakramencie Ołtarza i otworzyłeś nam na rozcież miłosierdzie swoje”⁴⁸.

Decyzja Syna Bożego o przyjęciu woli Ojca stanowi ogromny akt posłuszeństwa i miłości wobec Boga. Mimo odczuwanego lęku, nie zawrócił On z obranej drogi ku odkupieniu człowieka. Można odwołać się do słów wypowiedzianych przez Jezusa, w których potwierdził, że: „moim pokarmem jest wypełnić wolę Tego, który Mnie posłał, i wykonać Jego dzieło”⁴⁹. Ofiara złożona przez umiłowanego Oblubieńca ukazała św. Faustynie podwójną prawdę: o Bożej miłości oraz o tym, że sprawcą wszystkiego jest grzech człowieka. Grzech ten był dla niej trudną rzeczywistością, którą doświadczała podczas mistycznych objawień. Wzbudzał w niej ogromną niechęć, lęk, a nawet odrazę. Na uwagę zasługuje fakt, że siostra Faustyna nigdy nie unikała próby zmierzenia się z grzechem w jego każdym wymiarze. Podejmując tę kwestię, zawsze, a nawet usilnie, pragnęła odnosić się do prawdy, że Bóg jest nieustannie pełen miłosierdzia wobec każdego człowieka i zawsze gotowy do przebaczenia⁵⁰. Warto podkreślić, że św. Faustyna stale odnosiła się do grzechu w aspekcie Bożego miłosierdzia. Pragnęła w ten sposób wyrazić zarówno wielkość Bożej miłości, jak i Jego nieustanną gotowość do przebaczenia człowiekowi. Oczywiście nie skupiała swojej uwagi wyłącznie na samym grzechu, choć wnikała w jego przyczyny w kontekście dziejów ludzkości⁵¹. Jednocześnie miała świadomość własnego grzechu, który wywoływał w niej duchowe rozbitcie, poczucie winy i głęboki żal⁵².

Siostra Faustyna wiedziała, że przeżywane doświadczenia współcierpienia z Jezusem przynoszą ulgę Jego sercu. Z jej pism jasno wynika, że każdy grzech popełniany przez człowieka nie jest obojętny Bogu, ponieważ sprawia Mu ogromne cierpienie.

47 DiM nr 7.

48 Dz. nr 1747. Zobacz też: Dz. nr 89, Dz. nr 180.

49 J 4,34; Flp 2,6–8.

50 „Niech się nie lęka zbliżyć do Mnie żadna dusza, chociażby grzechy jej były jako szkarłat. Miłosierdzie moje jest tak wielkie, że przez całą wieczność nie zgłębi go żaden umysł, ani ludzki, ani anielski”, Dz. nr 699. Zobacz też: Dz. nr 1318, Dz. nr 1551–1552.

51 Mariusz Bernyś, *Miłosierdzie największy przymiot Boga u świętej Faustyny i w dziejach Kościoła* (Ząbki: Wydawnictwo Apostolicum, 2016), 84.

52 „Jak straszny jest grzech. Dał mi [Pan] poznać całą odrazę do grzechu. Wewnętrznie, w głębi mej duszy, poznałam, jak straszny jest grzech, chociażby najmniejszy, jak bardzo dręczył duszę Jezusa. Wolałabym tysiąc piekieł cierpieć, niż popełnić chociażby najmniejszy grzech powszedni”, Dz. nr 1016. Zobacz też: Dz. nr 1247, Dz. nr 1334.

W oczach Chrystusa każdy ma niezmierną wartość, dlatego z niesłabnącą cierpliwością czeka na nawrócenie tych, którzy błędą. Grzech sam w sobie nie zakłóca relacji Boga z człowiekiem, ponieważ On nigdy nie zaprzestaje okazywania swojego miłosierdzia. Sytuacja staje się trudniejsza, gdy ludzkość w zatwardziałości serca nie uznaje swoich błędów za zło i nie ufa w pełni Bożej dobroci. Stwórca zawsze szanuje wolność i wybory człowieka, które w żaden sposób nie ograniczają Jego działania. W umiłowanym Synu, nawet za cenę Jego życia, w pełni realizuje swój plan⁵³. Przesłanie nauki o Bożym miłosierdziu ma być ratunkiem dla wszystkich oddalonych od Ojca. Zaś człowiek, odwołując się do ogromu Jego Miłości, zmierza drogą ku zbawieniu.

Należy pamiętać, że Jezus pozwalając siostrze Faustynie doświadczać swojej męki i cierpienia, odsłaniał przed nią także zwycięstwo nad śmiercią i radość zmartwychwstania⁵⁴. To zaś wyzwalalo w niej stan uniesienia oraz zachwyty nad tą wielką tajemnicą Miłości⁵⁵.

Wielbiąc miłosierdzie Boga okazane każdemu człowiekowi, dziękowała za dar wcielenia i odkupienia, które w pełni zrealizowało się w osobie Syna Bożego: „za wierność, z jaką towarzyszyłaś Mi w męce i śmierci – śmierć twoja będzie uroczysta i będę ci towarzyszył w Jej ostatniej godzinie. (...) Po tych słowach już nie płakałam, ale dziękowałam Ojcu Niebieskiemu za zesłanie nam Syna Swego i za dzieło Odkupienia rodzaju ludzkiego”⁵⁶. Słowa te ukazują uniwersalizm zbawienia, którego znakiem stał się krzyż opromieniony miłością Chrystusa. Dlatego orędzie Jezusa Miłosiernego jest skierowane do wszystkich grzeszników, co potwierdzają Jego słowa zapisane w *Dzienniczku*: „Ja jestem dla nich Ojcem najlepszym, że dla nich wypłynęła z Serca Mojego Krew i Woda, jako z krynicy przepelnionej miłosierdziem, dla nich mieszkam w tabernakulum”⁵⁷.

Zarówno na kartach Biblii i *Dzienniczka* św. Faustyny, zbawienie jest dla Boga głębokim pragnieniem⁵⁸, gdyż: „Jest to bowiem rzecz dobra i miła w oczach Zbawiciela (...) by wszyscy ludzie zostali zbawieni i doszli do poznania prawdy”⁵⁹. Siostra wielokrotnie słyszała zapewnienie z ust swojego Oblubieńca, pragnącego wylać na dusze ludzkie płomień Jego miłosierdzia⁶⁰. Jego słowa odnosiły się do ran Serca Jezusa, potwierdzając jedynie całkowitą miłość Boga. Mogą jednak także ukazywać głęboką ranę w Sercu Chrystusa, spowodowaną ludzką niewiernością wobec Boga. On zaś nie przestaje kochać i niestrudzenie chce zbawić człowieka. Dlatego św. Faustyna czuła wewnętrznie potrzebę wypraszania tego miłosierdzia za „biednych grzeszników”.

53 Jodko, „Encyklika «Dives in Misericordia» w kontekście «Dzienniczka» św. Faustyny Kowalskiej”, 40.

54 Dz. nr 1067.

55 „Dziś w czasie rezurekcji ujrzałam Pana Jezusa [w] wielkim blasku (...). Rany rąk i nóg, i boku były niezatarte, ale jaśniejące. Kiedy się spojrzała na mnie z taką łaskawością i miłością, że dusza moja zatonała cała w Nim – i rzekł do mnie: «Wzięłaś wielki udział w Męce Mojej, dlatego daje ci ten wielki udział w chwale i radości mojej»”, Dz. nr 205.

56 Dz. nr 1061. Zobacz też: Dz. nr 1747.

57 Dz. nr 367.

58 Danuta Ryż, „Misterium Bożego Miłosierdzia”, *Studia Bobolanum* 2 (2008): 33.

59 1 Tm 2,4.

60 Dz. nr 50. Zobacz też: Dz. nr 1190, Dz. nr 1553, Dz. nr 1777.

Potwierdzenia tej myśli dostarczają słowa modlitwy Faustyny z pierwszego dnia *Nowenny do Miłosierdzia Bożego*: „Ojcie Przedwieczny, spójrz okiem miłosierdzia na ludzkość całą – a szczególnie na biednych grzeszników – która jest zamknięta w najlitościwszym Sercu Jezusa, i dla Jego bolesnej męki okaż nam miłosierdzie swoje, abyśmy wszechmoc miłosierdzia Twego wysławiali na wieki wieków”⁶¹.

5. Spójność biblijnej prawdy z przekazaną siostrze Faustynie

Analiza treści orędzia, oparta na wybranych tekstach biblijnych oraz *Dzienniczku św. Faustyny*, ukazuje harmonijną jedność prawdy o Bogu nieskończonym w swoim miłosierdziu. Zarówno Pismo Święte, jak i zapisy mistyczki wskazują na wcielenie Syna Bożego jako niezwyklej dar, poprzez który Bóg realizuje swój odwieczny plan miłości wobec każdego człowieka i umożliwia zbliżenie się do Niego. Działanie Boga, który przyjął pełne człowieczeństwo i zespolił swoją ludzką naturę z boską, szczególnie ukazuje Jego miłosierdzie i dobroć. Jak zauważała siostra Faustyna, to właśnie miłosierdzie jest odwieczną podstawą tajemnicy wcielenia. Odtąd wydarzenie to można odnieść do pewnej wyjątkowej relacji na płaszczyźnie Bóg–ludzkość w osobie Jezusa Chrystusa. Stwórca w swojej mądrości przewidział, że człowiek będzie potrzebował Jego miłosierdzia, lecz sam z siebie nie jest w stanie zwrócić się do Niego, by prosić o litość i wybaczenie. Z tego względu konieczne było, aby Boży Syn, posłany przez Ojca, zstąpił na ziemię, uniżył się, przyjmując ludzką słabość, aby następnie wynieść człowieka ku Bogu. Wcielenie jest rzeczywiście Bożym uniżeniem, lecz jednocześnie niezwyklej wywyższeniem ludzkiej natury, którą On przyjął i uznał za swoją – w ten sposób zapraszając człowieka do udziału w swoim Boskim życiu. Jak podkreślają oba źródła, jedynie człowiek ze wszystkich innych stworzeń potrzebuje Jego miłosierdzia. W tym wyjątkowym Misterium to Bóg czyni pierwszy krok, by ośmielić i zachęcić grzesznika do powrotu do Niego. W rezultacie to działanie miało przynieść przede wszystkim zbawienie ludzkości, gdyż taki był cel i sens wcielenia. Nie należy jednak rozumieć go jedynie jako ocalenie od ludzkiej niegodziwości, lecz przede wszystkim jako dar, w którym Bóg składa samego siebie w Jezusie i Duchu Świętym. W ten sposób Bóg daje ludzkości pełną możliwość uczestniczenia w życiu trynitarnym Stwórcy i czyni ją przybraną rodziną Bożą. Dlatego autorzy natchnieni Pisma Świętego oraz św. Faustyna wielokrotnie podkreślali, że akt ten jest dowodem najgłębszej miłości i Jego miłosierdzia, ponieważ Bóg nie dał człowiekowi jedynie „czegoś”, lecz ofiarował samego siebie.

Wcielenie Słowa Przedwiecznego, jak zauważa Biblia oraz sama siostra Faustyna, jest czynem całkowicie bezinteresownym, a zarazem działaniem wyjątkowym, które otwiera przed światem nową rzeczywistość, uwidaczniając w niej Jego obecność i bliskość pośród grzeszników. W swoich modlitwach siostra Faustyna często dziękowała Bogu nieskończonego miłosierdzia za „podarowanie” Jednorodzonego Syna, jako potwierdzenie

61 Dz. nr 1211.

odwiecznej Ojcowskiej miłości wobec człowieka. Podobnie jak w Liście do Hebrajczyków, św. Faustyna odnosi się do Syna Bożego, podkreślając, że jako współtłoty Bogu Ojcu stał się człowiekiem – podobnym we wszystkim, z wyjątkiem grzechu. Odwieczny, Wszechmocny i Nieśmiertelny Bóg, poczęty z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny jako niewinne Dziecko. Fakt ten ma ogromne znaczenie, szczególnie w kontekście duchowych doświadczeń siostry oraz jej rozmyślań nad tajemnicą wcielenia. Tak więc On sam pozwolił jej zobaczyć siebie jako Dziecko. W ten sposób Jezus pragnął przede wszystkim ukazać Bożą wszechmoc, która, stając się początkowo zwykłym dzieckiem, miała następnie wskazać i obudzić w człowieku prostolinijność, czystość serca oraz miłość. Oznacza to, że Jezus stając się człowiekiem, dobrowolnie i całkowicie odpowiedział Synowską miłością na miłość Ojca. Swoim ziemskim życiem ukazał także prawdę, którą Stwórca skrywa w swoim sercu – odwieczne pragnienie bliskości i intymnej relacji z każdym swoim dzieckiem. Chrystus, stając się niedoścignionym wzorem dla grzesznika, pozostawił również wskazówki, jak postępować, aby każdego dnia zbliżać się do miłosiernego Ojca⁶². Ten ziemski czas, który Jezus miał spędzić na ziemi, pozwolił Mu doświadczyć wszystkiego, co ludzkie: odczuwać te same radości, zmartwienia, troski, a także ból fizyczny i duchowy. W ten sposób stał się całkowicie bliski człowiekowi, „uświęcając” ludzką zwyczajność. Jak Jezus przekazał siostrze Faustynie, Jego życie powinno być wzorem, regułą oraz życiową dewizą dla każdego człowieka, od jego początku aż po kres, niezmiennie wpatrując się w Jego miłosierne oblicze i żyjąc według tego wzorca⁶³.

Nauka głoszona przez Chrystusa oraz Jego publiczna działalność były ostatecznie ukierunkowane na krzyż i zmartwychwstanie. Oczywistym staje się, że to właśnie w tajemnicy odkupienia Syn Boży objawił Boga w pełni Jego miłosierdzia. Dotychczasowa analiza treści orędzia zawartego w *Dzienniczku* daje podstawy, by dostrzec zbieżność z przesłaniem zawartym w Piśmie Świętym. Choć z perspektywy człowieka oba źródła rodzą szereg pytań i wątpliwości co do sensu i celu tego zbawczego aktu, św. Faustyna udzieliła bardzo precyzyjnej odpowiedzi w odniesieniu do odkupienia. Potwierdziła jedynie to, co było odwiecznym planem Boga Ojca oraz tym, co głosili natchnieni autorzy biblijni. Tego rodzaju poświęcenie i oddanie własnego życia przez jej Boskiego Mistrza było aktem całkowicie dobrowolnym i świadomym, złożonym Przedwiecznemu Ojcu w Synowskim posłuszeństwie. Wypowiedziane na krzyżu słowa: „Ojcze, w Twoje ręce powierzam ducha mego”⁶⁴ są najlepszym tego przykładem. Oba źródła akcentują również inne istotne kwestie. Gdyby nie było grzechu, nie byłoby odkupienia, ponieważ grzech jest źródłem wszelkiej niegodziwości, a liczne przejawy zła prowadzą człowieka do duchowej nicości. Z tego powodu wywyższenie grzesznika z tej nędzy daje nadzieję na napełnienie jego serca nową, świętą rzeczywistością. Misterium odkupienia wymagało jednak najwyższej mocy i potęgi. Stąd też Synowskie wynagrodzenie Ojcu za winy człowieka przewyższyło obrazę Boga, a Jego łaska przewyższyła grzech.

62 J 13,15; Dz. nr 1333.

63 Dz. nr 526.

64 Łk 23,46.

Poświęcenie Jezusa było „zastępcze”, dlatego jako „nowy” Adam naprawił zło, które miało początek w akcie stworzenia człowieka. On, niewinny, wziął na siebie grzechy ludzkości i zapłacił za nie swoim życiem. W ten sposób odkupienie ma charakter przebłagalny, w pełni czyniąc zadość za wyrządzoną Bogu obrazę. Ponieważ było ono nieskończone, już jedna kropla Boskiej Krwi Jezusa wystarczyłaby, aby uratować ludzkość z niewoli grzechu. Bóg–Syn, jako Baranek, przelał ją obficie, zmywając winy całego świata⁶⁵. Z tej racji wyłania się jego uniwersalny wymiar. Jak dostrzegła św. Faustyna oraz autorzy biblijni, miłosierny Bóg w tajemnicy odkupienia pragnął uświadomić ludzkości, czym jest grzech i jakie mogą być jego przerażające skutki, gdyż narusza on powstałą więź z Bogiem i oddala od Niego oraz Jego źródła miłosierdzia. Z tego powodu Chrystus pragnął na nowo przywrócić zerwaną z Nim bliskość, zbliżyć ludzi do Ojca, a także wyjednać każdemu grzesznikowi przeobfitość łask, by na nowo mógł on doświadczać Bożej miłości. Zważywszy na to, że cała Święta Księga jest naznaczona stopniowym wypełnianiem biblijnych prorocत्व⁶⁶ oraz głoszeniu prawdy o odkupieniu człowieka, dostrzega się u siostry Faustyny szczególnie dar i łaskę współodczuwania z Jezusem tej tajemnicy, co pozwoliło jej jeszcze głębiej zanurzyć się w Bożym miłosierdziu i poznać je w pełni. Podobnie jak ofiara „wyniszczenia się” złożona przez Jezusa za grzechy stanowiła centralny punkt zbawczej historii ludzkości, siostra Faustyna odkryła w sobie podobny cel w swoich cierpieniach. Ponadto doskonale wiedziała, jak wskazuje również Pismo Święte, że Misterium Paschalne jest wyraźnym i oczywistym przejawem więzi Syna Bożego z każdym słabym duchowo człowiekiem. Podobnie jak Jezus otworzył się w akcie odkupienia na cierpienie człowieka, tak również daje On możliwość włączenia ich we własny akt zbawczy. Siostra Faustyna była w sposób szczególnie zaproszona do przeistaczania się i stawania się podobną do swojego Boskiego Mistrza poprzez czynne uczestnictwo w odkupieniu świata. Cierpienia Chrystusa stały się więc cierpieniami św. Faustyny, stanowiąc znamię jej głębokiego zjednoczenia z Nim. Aby mogła jeszcze bardziej zagłębiać się w tajemnicę dzieła zbawienia i poznać wielkość objawiającego się Bożego miłosierdzia, była wielokrotnie zachęcana do wnikliwego rozważania Drogi Krzyżowej. Przeżywane przez nią współcierpienie z Jezusem przynosiło ulgę Jego sercu, gdyż siostra Faustyna wiedziała, że każdy grzech popełniony przez człowieka nie jest Mu obojętny. W związku z tym stawała się coraz bardziej wrażliwa na wszelkie przejawy zła i nieprawości oraz na potrzebę zadośćuczynienia za nie Bogu. Przekroczenie przez człowieka norm moralnych, będące dobrowolnym i świadomym zerwaniem z Nim Przymierza, św. Faustyna odczuwała jako zagrożenie nie tylko dla swojej drogi ku zbawieniu, ale i dla każdego grzesznika. Jak sama podkreślała, czuła się zobowiązana do świadczenia pomocy wynagradzającej poprzez włączenie się w zbawczą ekspiację Syna Bożego. Pamiętając, że złożona ofiara obejmuje człowieka całościowo – zarówno jego ciało, jak i duszę – rozumiała, że miłosierny Bóg w tym odkupieńczym działaniu pragnie być traktowanym jako Ojciec, jednocześnie uznawanym za Tego, który jest dawcą nieograniczonej miłości i nieskończonego miłosierdzia, ciesząc się przy tym pełnym zaufaniem ze strony człowieka.

65 J 1,29.

66 Porównaj: Dn 7,13–14; Ps 22[21],7–19; Iz 55,10–11; Ef 2,14–18; Iz 42,1–7.

Zakończenie

Celem opracowania było ukazanie Bożego miłosierdzia, objawionego zarówno w mistycznych wizjach siostry Faustyny, jak i w tekstach Pisma Świętego. Księga Natchniona stanowi fundament poznania JHWH i Jego miłosierdzia, co znajduje odzwierciedlenie w całej historii zbawienia. Aby lepiej zgłębić tę niezwykle tajemnicę, warto zestawzić biblijne przesłanie z treściami zawartymi w *Dzienniczku*. Oba źródła integralnie odnoszą się do Syna Bożego, Jego wcielenia oraz odkupienia jako najwyższego objawienia miłości Boga wobec każdego grzesznika. Chrystus, przyjmując ludzką naturę, uznał ją za swoją i wywyższył w sposób niezwykle. W tajemnicy odkupienia wynagrodził liczne niegodziwości, przewinienia oraz obrazę wyrządzane przez ludzkość, czyniąc to w całkowitym posłuszeństwie Przedwiecznemu Ojcu. Analiza potwierdza, że Pismo Święte jest najważniejszym źródłem poznania Bożego miłosierdzia, choć nie zawsze czytelnik dostrzega jego pełnię podczas lektury natchnionego tekstu. Właśnie dlatego Stwórca powołał siostrę Faustynę, by głosiła Jego miłosierdzie i pomagała wiernym lepiej zrozumieć przesłanie zawarte w Biblii. Oczyszczona przez łaskę, „dostała oczy”, dzięki którym dogłębniej widziała. Oznacza to, że poznawała i doświadczała znacznie więcej niż inni. Jej nadzwyczajny charyzmat głoszenia orędzia o Bogu nieskończonym w miłosierdziu, a także głębokie duchowe doświadczenie, które zapisywała na polecenie Boskiego Mistrza, stanowią niezwykle i niepowtarzalny komentarz do Biblii.

Bibliografia

- Bernyś, Mariusz. *Miłosierdzie. Największy przymiot Boga u świętej Faustyny i w dziejach Kościoła*. Ząbki: Wydawnictwo Apostolicum, 2016.
- Ciunel, Mariusz, Emanuela Gemza. *Miłosierdzie Boże w Biblii i „Dzienniczku” św. Faustyny*. Kraków: Wydawnictwo Misericordia Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, 2020.
- Forycki, Roman. „Podstawy kultu Boga Ojca”. W: *Abyście znali Ojca Waszego. Wierzę w Boga Ojca Wszechmogącego*, red. Maria Dąbrowska, 99–104. Poznań: Wydawnictwo Pallottinum, 1999.
- Jachym, Jan. „Biblia o Bogu Ojcu”. *Łódzkie Studia Teologiczne* 9 (2000): 207–212.
- Jan Paweł II. *Encyklika „Dives in Misericordia”*, nr 4. Dostęp 19.05.2022. http://www.vatican.va/content/john-paul-ii/pl/encyclicals/documents/hf_jpii_enc_30111980_dives-in-misericordia.html.
- Jodko, Marek. „Encyklika «Dives in Misericordia» w kontekście «Dzienniczka» św. Faustyny Kowalskiej”. *Łódzkie Studia Teologiczne* 24, 4 (2015): 35–42.
- Katechizm Kościoła Katolickiego*. Poznań: Pallottinum, 1994.
- Kowalska, Faustyna. *Dzienniczek. Miłosierdzie Boże w duszy mojej*. Warszawa: Wydawnictwo Księży Marianów, 1993.
- Liszka, Piotr. „Bóg – Miłość Trójjedyna źródłem i celem człowieka”. *Symposium* 7, 2 (2003): 109–136.

- Łabuda, Piotr. „Wcielenie jako uniżenie Chrystusa”. Dostęp 12.04.2022. https://biblia.wiara.pl/files/16/01/10/458966_Q8jO_jako20uniC5BCenie20Chrystusa.pdf.
- Nowacki, Wojciech, Zdzisław Zyśk. „Zbawcza wartość cierpienia w doświadczeniu Świętej Faustyny Kowalskiej”. *Studia Teologiczne: Białystok, Drohiczyn, Łomża* 18 (2000): 71–88. *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*. Poznań–Warszawa: Wydawnictwo Pallottinum, 1980.
- Różycki, Ignacy. *Miłosierdzie Boże. Zasadnicze rysy Nabożeństwa do Miłosierdzia Bożego. Referat wygłoszony na sympozjum, które odbyło się w 50. rocznicę objawienia S. Faustynie Kowalskiej obrazu Miłosierdzia Bożego (1931–1981)*. Kraków: Wydawnictwo Misericordia Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, 1982.
- Różycki, Ignacy. *Nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego. Studium teologiczne „Dzienniczka” świętej Siostry Faustyny Kowalskiej na temat nabożeństwa*. Kraków: Wydawnictwo Misericordia Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, 2008.
- Różycki, Ignacy. *Rozważania o Bożym Miłosierdziu*. Kraków: Wydawnictwo Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitarnej, 1985.
- Rychlicki, Czesław. „Pewność odkupienia i nadzieja zbawienia”. *Studia Płockie* 42 (2014): 75–89.
- Ryż, Danuta. „Misterium Bożego Miłosierdzia”. *Studia Bobolanum* 2 (2008): 21–45.
- Sienkiewicz, Edward. „Miłosierdzie Boże w pełni objawione i realizowane w Jezusie Chrystusie”. *Teologia w Polsce* 10, 2 (2016): 23–41.
- Sienkiewicz, Edward. *Miłość, która odślania się w miłosierdziu*. Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2018.
- Sopoćko, Michał. *Miłosierdzie Boga w dziełach Jego*. T. 3. Białystok: Kuria Metropolitalna Wydział Duszpasterstwa, 2008.
- Wilk, Rafał. „Czy możliwe było odkupienie człowieka bez śmierci krzyżowej Jezusa?”. *Collectanea Theologica* 87, 2 (2017): 37–63.
- Wołyniec, Włodzimierz. „Chrystus, Słowo Wcielone, pełnia Objawienia”. *Wrocławski Przegląd Teologiczny* 4, 2 (1996): 123–132.

Cytowanie chicagowskie:

Czaplicka, Ewa. „Tajemnica wcielenia i odkupienia Chrystusa w mistycznym doświadczeniu św. Faustyny Kowalskiej”. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie* 32 (2025): 37–52. DOI: 10.18276/skk.2025.32-02.

Cytowanie oksfordzkie:

Czaplicka E., *Tajemnica wcielenia i odkupienia Chrystusa w mistycznym doświadczeniu św. Faustyny Kowalskiej*, „Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie” 32 (2025), s. 37–52. DOI: 10.18276/skk.2025.32-02.